

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania P. B. właściciela Piekarni w D.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
z udziałem zainteresowanych: A. T., W. C., H. A. i M. A.
o ustalenie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i
ubezpieczenia zdrowotne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 sierpnia 2014 r.,
zażalenia P. B. właściciela Piekarni w D.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 27 marca 2014 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 marca 2014 r. Sąd Apelacyjny – w sprawie z odwołania P. B., właściciela Piekarni w D., przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przy udziale zainteresowanych: A. T., W. C., H. A., M. A. o ustalenie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne – odrzucił skargę kasacyjną odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 17 grudnia 2013 r., oddalającego apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z

dnia 8 kwietnia 2013 r., którym oddalono odwołania odwołującego się płatnika od czterech decyzji organu rentowego z dnia 19 grudnia 2012 r. nr: KPS-230000-400-D/37/2012; KPS-230000-400-D/8/2012; KPS-230000-400-D/3/2012; KPS-230000-400-D/4/2012.

Sąd Apelacyjny uznał, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Sąd Apelacyjny powołując przepis art. 398² § 1 k.p.c. stwierdził, że przedmiot niniejszej sprawy, jak i przedmiot zaskarżenia kasacyjnego dotyczy podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne zainteresowanych z tytułu ich zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u odwołującego się. Sprawa ma charakter majątkowy, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, która traktowana nawet łącznie wobec zainteresowanych pracowników skarżącego nie przekracza kwoty dziesięciu tysięcy złotych.

Sąd Apelacyjny powołał pogląd wyrażony w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r., II UZ 59/13, Lex nr 1391553, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne stanowi różnicę pomiędzy wysokością składek należnych a składkami opłaconymi, która wyraża się wielkością zaległych składek, nieopłaconych w całości od ustalonej podstawy ich wymiaru przez ich płatnika w okresie objętym odwołaniami - art. 22 w związku z art. 398² § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny przyjął, że w niniejszej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia, ustalona zgodnie z art. 22 k.p.c., nie przekracza kwoty 10. 000 zł; w związku z tym skarga kasacyjna odwołującego się jako niedopuszczalna na podstawie art. 398² § 1 k.p.c. podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego odwołujący się zaskarżył zażaleniem, zarzucając naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że skarga kasacyjna nie przysługuje ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy podstawą do przysługiwania prawa do wniesienia skargi kasacyjnej jest kwestia objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, co oznacza możliwość złożenia skargi kasacyjnej bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że przedmiotem sprawy jest kwestia objęcia obowiązkiem zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne przychodów uzyskiwanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Sytuacja, w której organ rentowy orzeka o obowiązku zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne od przychodów z tytułu wypłat z ZFŚS oznacza objęcie pracownika (ubezpieczonego) obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, co powoduje, że skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia.

Takie stanowisko – w ocenie wnoszącego zażalenie – znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który rozpoznawał skargi kasacyjne w przypadku, gdy wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczała 10.000 zł - wyrok Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2012 r., I UK 140/12, Lex nr 1211542.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Stosownie do art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Uzasadnienie zażalenia oparte jest na założeniu, że sprawa, której przedmiotem jest – jak to określa wnoszący zażalenie – „kwestia objęcia obowiązkiem zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne przychodów uzyskiwanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych” jest sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i w związku z tym stosownie do treści art. 398² § 1 k.p.c. w takiej sprawie skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Takie założenie rozpatrywanego zażalenia jest błędne.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że spór o włączenie określonych świadczeń do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne nie jest sporem o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 maja 2012 r., II UZ 16/12, Lex nr 1222163; z dnia 17 lipca 2009 r., I UZ 22/09, OSNP 2011 nr 5-6, poz. 88, z dnia 8 lutego 2002 r., II UKN 45/01, OSNP 2003 nr 22, poz. 553, z dnia 9 października 2002 r., II UZ 94/02, OSNP 2004 nr 6, poz. 107, z dnia 17 września 2008 r., I UZ 14/08, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 54).

Zdaniem Sądu Najwyższego błędne jest stanowisko rozpatrywanego zażalenia, że przedmiotowa sprawa należy do kategorii spraw o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego określonych w art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. Przypomnieć trzeba, że decyzjami z dnia 19 grudnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wydanymi w stosunku do ubezpieczonych: A. T., W. C., H. A. i M. A. (zainteresowanych w niniejszej sprawie) przyjął, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wskazanych wyżej zainteresowanych podlegających ubezpieczeniom pracowników u odwołującego się płatnika składek należy doliczyć wartość świadczeń udzielonych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. W zaskarżonej decyzji organ rentowy nie rozstrzygał o podleganiu lub niepodleganiu zainteresowanych obowiązkowi ubezpieczeń społecznych (bezsposornie zainteresowani podlegali bowiem ubezpieczeniom jako pracownicy). Przedmiot decyzji organu rentowego wyznaczał zakres orzekania przez Sądy obu instancji. Kwestią sporną w sprawie była ocena, czy wysokość podstawy wymiaru składek należało powiększyć o wartości przyznanych zainteresowanym świadczeń z funduszu socjalnego w postaci dopłaty do wypoczynku na podstawie § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106). W kontekście powyższego bezpodstawne jest prezentowane w zażaleniu stanowisko, że niniejsza sprawa należy do spraw o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego w rozumieniu art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.

Sąd Apelacyjny nie naruszył przepisu art. 398² § 1 k.p.c. - odrzucając skargę kasacyjną jako niedopuszczalną ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia

niższą niż dziesięć tysięcy złotych; prawidłowo bowiem przyjął, że sprawa o ustalenie wysokości podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ma charakter majątkowy i nie jest jednocześnie sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Wartość przedmiotu zaskarżenia była niższa niż dziesięć tysięcy złotych – w konsekwencji skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna zgodnie z przepisem art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.

Zaskarżone rozpatrywanym zażaleniem postanowienie Sądu Apelacyjnego oparte jest na ustaleniu, że wartość przedmiotu zaskarżenia w rozpatrywanej sprawie – „traktowana nawet łącznie” wobec zainteresowanych pracowników odwołującego się nie przekracza kwoty dziesięciu tysięcy złotych.

Podkreślić trzeba, że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, zgodnie z którym w razie objęcia jednym wyrokiem wielu decyzji ustalających płatnikowi składek (pracodawcy) i wskazanym w tych decyzjach pracownikom podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną oznacza się odrębnie względem każdego ubezpieczonego pracownika (art. 19 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Zostały w ten sposób wyjaśnione pojawiające się wcześniej wątpliwości prawne w tej kwestii. Powołany w uzasadnieniu zażalenia wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 r., I UK 140/12, zapadł wcześniej, przed podjęciem przez Sąd Najwyższy powołanej wyżej uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 12 czerwca 2014 r., II UZP 1/14, którą Sąd Najwyższy w obecnym składzie w pełni aprobuje.

Z powyższych względów – uznając bezzasadność rozpatrywanego zażalenia – Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie przepisu art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.